

Cikk címe:

William Blackstone az angol jog "prófétája" vagy egy külön személyiség? Hogyan befolyásolta William Blackstone pályafutása az angol jogot?

**George P. Kyprianides
LLB, LLM kitüntetéssel
University of Reading**

Absztrakt

Ez a cikk William Blackstone pályafutását vizsgálja, mivel az nagy hatással volt az angol jog alakjára és fejlődésére, valamint az angol jogi reform kérdésére a 18. század végén. A cikk célja, hogy egyértelműen megválaszolja az olyan főbb kérdéseket, mint például, hogy mi volt Blackstone mögöttes filozófiája a joggal kapcsolatban, miért nem folytatódtak előadásai a halála után, és hogy jók voltak-e a kommentárjai.

Bevezetés

William Blackstone pályafutása nagy hatással volt az angol jog alakjára és fejlődésére, valamint az angol jogi reform kérdésére a 18. század végén. Blackstone monumentális *Commentaries on the Laws of England* című műve, amelyet eredetileg 1765 és 1769 között a Clarendon Press adott ki, óriási hatással volt nemcsak a jogi ismeretek elterjedésére Angliában, hanem más országokban, például a születőben lévő Egyesült Államokban is. A mű számos kulcsfontosságú újítást követett, például a korszakban végrehajtott jogigazgatási reformokat. Különösen az Oxfordban tartott tudományos előadássorozatának kidolgozása, amelynek égisze alatt az angol jog Vinerian professzora volt.

Ez a cikk Blackstone írásainak, előadásainak és reformjainak hátterét vizsgálja, valamint azt, hogy hasznosak voltak-e kommentárjai. Ezután Blackstone filozófiáját vizsgálja, és azt, hogy szerepe a jogi oktatás javulásához vezetett-e. A cikk utolsó része azt az érvet vizsgálja, hogy bár Blackstone előadásai jelentősek voltak, halála után nem maradtak fenn, és levonja a következtetést.

Blackstone előadásainak, írásainak és reformjainak háttere

Sir William Blackstone pályafutását számos központi szempont vezérelte, és ezek képezték egymásra épülő munkásságának, írásainak és reformjainak mozgatórugóit. Az egyik fő aggodalom a lakosság körében a joggal kapcsolatos általános ismeretek hiánya volt; maga Blackstone is azt állította, hogy Angliában a jogismeret kiemelkedően hiányos volt, mint Európa más országában.¹ Így a jog általános ismereteinek javításának szükségessége kulcsfontosságú elem volt a vincellériai professzorként tartott előadásaiban és azok írásbeli elemzésévé való továbbfejlődésében. Ez olyan feladat volt, amely a jognak és az ügyvédeknek a tágabb kultúrában elfoglalt helyével kapcsolatos, mélyen gyökerező attitűdökbe ütközött. Jellemző példaként 1758 novemberében ²a költő William Shenstone megjegyezte, hogy kevés olyan esetről van tudomása, amikor az úriember, sőt a férfi ne nyelődne el az ügyvédben.³ Az egyik átható félelem, amelyről maga Blackstone is beszámolt, az, hogy a jogi tanulmányok oxfordi bevezetése arra készítheti a nemességet és a nemességet, hogy e kérdésben korlátozzák tartózkodásukat.⁴ A tizennyolcadik századi Anglia úriemberei ugyanis nemcsak a jogi tanulmányok terén voltak alkalmatlanok, hanem még a jogi tanulmányokkal szemben is ellenségesek voltak.⁵

Következésképpen ez a korszak olyan korszak volt, amelyben a jog és a jogi intézmények reformjának szükségessége általános háttérrel rendelkezett. Ez összefüggött az iparosodásból eredő szélesebb körű növekedéssel; pontosabban, ez az a terület, ahol a joggal szembeni tudatlanságra vagy a joggal szembeni ellenséges magatartásra irányuló, mélyen gyökerező tendenciát meg lehetett támadni.

¹ Blackstone, W és Burn, R, Williams, J (szerk.), *Commentaries on the laws of England: in four books*, A. Strahan and T. Cadell, London, 1787, I, 4. o.

² egy hónappal Blackstone székfoglaló előadása után.

³ Idézi: Lucas, P (1962) "Blackstone and the Reform of the Legal Profession", The English Historical Review, (77304), 459. o.

⁴ Blackstone (ibid) I 30.

⁵ Lucas, P (1962) "Blackstone and the Reform of the Legal Profession", The English Historical Review, 77 (304), p. 459.

és reform. A középkortól kezdve voltak előzményei a jog általános kifejtésének, nevezetesen Finch művei a XVII. század elején, Woodé a XVIII. század elején és Hale-é a XVIII⁶. század végén. Mindazonáltal Blackstone példátlan előadásrendszerből fakadó törekvésének mértéke és terjedelme újszerű volt, és az akkori szélesebb társadalomban fennálló alapvető hiányosságot kívánt betölteni.

⁶ Milsom, S, *Studies in the history of common law*, Continuum International, London, 203. o.1985,

Jók-e Blackstone kommentárjai? Mi van a kommentárjaiban?

A Kommentárokkal kapcsolatban először is a szerkezetükre kell utalni. Négy különálló szakaszra oszlanak, amelyek mindegyike a jog különböző aspektusainak megvilágításával foglalkozik, mint például a személyhez fűződő jogok, a dologi jogok, a magánjogi sérelmek és végül a közjogi sérelmek. Ez a négy szakasz bizonyos értelemben inkább egy test anatómiai tanulmányához hasonlított. Arra törekedtek, hogy a jog egészének alapvető csontvázszerkezetét vázolják fel a különböző elemek felépítésének és történelmi fejlődésének alábontásán és magyarázatán keresztül. A *Kommentárok* Blackstone korábbi művét, az eredetileg 1756-ban megjelent *An analysis of the laws of England* címűt követték. Ez olyan előzményekre épült, mint például Matthew Hale munkája, amelyet Blackstone a legtermészetesebb, legtudományosabb és legátfogóbb műként jellemzett.⁷ Az *Elemzést* Prest mérföldkőnek tekintette az angol jog bevezetésében.⁸ Az a törekvés dominált benne, hogy a korábbi műveket, például Glanvil és Bracton, Britton, Bacon, Coke, Finch és természetesen Hale munkáinak legjobb aspektusait átvéve, összefogja azokat. Következésképpen ez képezte az alapját a hosszabb és bővebb *Kommentároknak*, amelyek mélyebbre és részletesebbek voltak, mint az *Elemzések*. Emellett a Jusztiniánusz által írt *Institutes* jóval korábbi modelljére is támaszkodott.

Ennél is fontosabb, hogy a Blackstone által a jogrendszer egészének vázszerkezetét elemezve alkalmazott megközelítés alapvetően történeti megközelítés volt. Az írás nagy része ugyanis nemcsak a XVIII. század végi helyzet magyarázataiból állt, hanem a XVIII. század végén fennálló

⁷ Blackstone, W, *An analysis of the laws of England*, Clarendon Press, Oxford, p1771.,vii.

⁸ Prest, W, *William Blackstone: Law and Letters in the Eighteenth Century*, Oxford University Press, Oxford, 143. o.2008,

hogyan alakultak ki és fejlődtek ezek a struktúrák és a különböző jogi személyek különböző meghatározásai a történelem során. Ez részben Blackstone vérmérsékletének és politikai nézeteinek erősen konzervatív elemein alapult. Itt megfigyelhető némi paradoxon, hogy ugyanakkor mélyen konzervatív volt, és erősen hitt a kortárs jogrendszer természetében. Az a tény, hogy Blackstone belevágott ebbe a munkába, a jog általános felfogásának és az emberek jogértelmezésének reformjára irányuló buzgalmáról ⁹tanúskodik. Mindazonáltal az alapgondolat, amely Blackstone-t vezérelte, a jog "térképének" megalkotása volt, és az *elemzésben* szereplő precedensekre - nevezetesen Hale-re - való támaszkodás inkább egy földrajztudóshoz hasonlított, aki korábbi "térképeket" használ kiindulópontként egy új vetület létrehozásához.

A *kommentárok* célja az volt, hogy a törvény egészén belül tisztázzák a különböző részterületeket, és ezeket a lehető legvilágosabban megvilágítsák. Mindezt annak érdekében tették, hogy elérjék azt a célt, hogy növeljék a jog általános ismereteit és szélesítsék ezen ismeretek terjesztését. Példaként a második, a dologi jogokkal foglalkozó rész a kezdeti felosztáson alapul, amely a testi és a nem testi örökségekre vonatkozik. Az utóbbiakat úgy különböztetik meg az előbbiektől, hogy azok "valamely (akár dologi, akár személyi) dologból eredő, azt érintő, ahhoz csatolt vagy azon belül gyakorolható jog". ¹⁰ A testetlen tehát nem maga a "testületi dolog", hanem valami, ami "annak járulékosnak ítélik, mint az említett földekből vagy házából származó bérleti díj".¹¹ Ezek az alapvető felosztások követik az első szakasz elemzését, amely az idegenek, a lakosok és a bennszülöttek közötti különbségtételt világítja meg; a

⁹ és ahogyan az Oxfordban tartott előadásaiból nőtt ki és kristályosodott ki, amelyek figyelemre méltóan újszerűek voltak.

¹⁰ Blackstone (ibid) II 1

¹¹ Blackstone (ibid) II 1

a papság; a polgári állam; a katonai és tengeri államok. Valamint az urak és szolgák, férjek és feleségek, gyámok és gyámoltak stb. közötti alapvető jogi kapcsolatok.

Egy másik terület, ahol az általános jogi ismeretek hiánya problémákba ütközhet, a különböző bíróságok és joghatóságuk kérdése. Ezzel a harmadik szakaszban foglalkozunk¹², a legmagasabbtól a legalacsonyabbig terjedő ábrázolással. Blackstone egyik központi filozófiai gondolata természetesen a hierarchiába és a rangsorolásba vetett hallgatólagos hite volt, amely a monarchikus elv nagyrabecsülésében érte el csúcspontját. A bíróságokról szóló rész ezért tovább tagolódott a common law és a méltányosság nyilvános bíróságairól, valamint az egyházi, katonai és tengeri bíróságokról és a különleges joghatóságú bíróságokról szóló részekre. Az áttekintés részben történeti jellegű volt. Blackstone például leírja, hogy a szász időkben nem tettek különbséget világi és egyházi bíróságok¹³ között. Ez a kodifikációs és felosztási érzék végigvonul a művön, így a harmadik részben a különböző perfajták¹⁴ elemzése is szerepel.

A történelmi és a kortárs közötti egyensúly központi elem volt a Kommentárokbán. A középpontban a XVIII. századi intézmények tárgyalása, a történelmi gyökerek tárgyalása áll, ugyanakkor kísérletet tesz arra, hogy korlátozza a jog ókorba vesző aspektusainak említését. Blackstone nagymértékben támaszkodott Hale előzményeire. Blackstone azonban nem követte őt a lord és bérlő, illetve a lord és a gazda közötti kapcsolatra vonatkozó külön szakaszok létrehozásában.¹⁵ Ezt tehát a hosszú

¹² Az abban az időszokban létező deliktumokkal együtt.

¹³ Blackstone (ibid) III 5

¹⁴ Blackstone (ibid) III 22

¹⁵ Milsom, S, (ibid.), 199. o.

egyrészt a jogi hagyományt, másrészt a kortársak bizonyos elemeit, hogy olyan szöveget alkosson, amely egyszerre hagyományörző és a kornak megfelelő, amelyben íródott.

A Blackstone által a jogról alkotott kép mögöttes filozófiája

Blackstone munkájával szemben megfogalmazható kritikák közé tartoznak azok a területek, ahol elemzése a meglévő intézmények és jogi struktúrák apológiája felé hajlik. Ez úgy is felfogható, mint egy Panglosszi-féle tendencia, amely a meglévő rendszert a lehetséges megoldások legjobbjaként írja le, és amely elkerüli a jog egészének gyengeségeinek vagy sebezhető pontjainak értékelését, vagy rámutat azokra a területekre, ahol meg lehetne reformálni. Ez mások, például Sir Edward Coke nézeteit követte, aki a common law-t olyan rendszernek tekintette, amelyet Blackstone-hoz hasonló filozófiai alapon az ész vezérelt.¹⁶ Az uralkodóval kapcsolatos álláspont például olyan, amelyben keveredik a whig-történelem¹⁷ bizonyos eleme a konzervatív alapszemlélettel, amely Blackstone tory képviselői pályafutásának középpontjában állt.

Egy ponton Blackstone azt a hagyományos nézetet képviseli, hogy az uralkodó nem tévedhet anélkül, hogy rosszindulatú tanácsadók ne vezetnék félre. Ezek a rosszindulatú tanácsadók "gonosz tanácsadókból" és "gonosz miniszterekből" állnak.¹⁸ Ezt azonban az amerikai függetlenségi háborúban erősen próbára kellett tenni, amely eseményt bizonyos mértékig befolyásolta Blackstone írásainak a születő Egyesült Államokba való átadása.¹⁹ Nem szabad azonban eltúlozni, hogy Blackstone jogi ábrázolása mennyire whiggista. A folyamatos fejlődést vagy javulást látó történeti elemzés helyett bizonyos időszakokat inkább visszalépő elemekkel jellemez. Az egyik példa erre a "dán invázió és hódítás tárgyalása, amely új, idegen szokásokat vezetett be, [és] súlyos csapást mért [a] nemesi szövetre, [ami

¹⁶ Lucas, P. (1962) "Blackstone and the Reform of the Legal Profession", *The English Historical Review*, (77304), 462. o.

¹⁷ a történelem eszméje, mint a jobb kormányzási formákhoz vezető progresszív fejlődés.

¹⁸ Blackstone (ibid) I 237

¹⁹ Alschuler W, A, "Sir William Blackstone és az amerikai jog formálása", New Law Journal NLJ144 július 896,011994.

az addig kialakult helyzetet." ²⁰ Később, a VIII. Henrikről szóló értekezésben a királyi előjogok úgy ábrázolódnak, mint amelyek a természetes határokat túllépve rendkívül elnyomó és durva mértéket²¹ öltöttek. A történelem és a monarchikus befolyás ábrázolása tehát ismét inkább árnyalt, mint abszolút.

Ugyanez igaz arra az elképzelésre is, hogy a normann jég az értelmes és megfelelően működő angolszász jogelvek helyébe lépett. E felfogás szerint az elkövetkező évszázadok során fokozatosan visszatértek a mögöttes angolszász elvek, struktúrák, és a normann jogrendszerek elhalványulása következett be. Valamint a normannok 1066-os honfoglalását követően felette imbolygó kormányzásnak.²² Ez azt mutatja, hogy Blackstone ismét úgy tekintett a történelemre, mint egy összetett folyamatra, amely gyakran ciklikus javulásokon és romlásokon alapul. Ahelyett, hogy ²³az egyvonalas vagy akár teleologikus fejlődés és javulás folyamatának tekinthetnénk. Mindazonáltal, e fenntartásoktól eltekintve, a mű középpontjában álló alapvető narratíva a jog egészének növekvő óvatossága és bölcsessége, valamint idővel történő fejlődése. Ismét a gondviselésben és az isteniben gyökerezik, és ez az alaphit határozza meg a művet. A blackstoni álláspont tehát a törvény megkérdőjelezése vagy megkérdőjelezése helyett inkább annak alapvető megerősítése és jóváhagyása. Bizonyos pontokon ez Blackstone-t olyan álláspontok képviselőjére vezette, amelyek erősen megkérdőjelezhetőek. Ez abból az alapvető meggyőződésből fakadt, hogy az angliai jogrendszer alapvetően jóindulatú és jól szervezett, és nem olyan, amely mély és alapvető reformra szorul.

²⁰ Blackstone (ibid) IV 33

²¹ Blackstone (ibid) IV 33

²² Blackstone, W, *A Discourse on the Study of the Law*, Clarendon Press, Oxford, 220. o.1758,

²³ Whiggish ábrázolásban.

A monarchia bölcsességének és elsőbbségének ábrázolásához kapcsolódnak más gondolatok is, amelyek Blackstone jogi jellemzését színesítik. Kiválóan illusztrálja ezt az a mögöttes szemlélet, amely szerint az alkotmány egyensúlya Angliában Istentől eredeztethető.²⁴ Bár a jog ilyen formában történő megvilágítása hatalmas ismeretanyagot igényel, mindenképpen dicséretes, különösen a jog általános ismereteinek javításának szükségessége miatt. Vannak azonban olyan értelmek, amelyekben ezek a mögöttes filozófiák gyakran megnyúlnak magának a *Kommentárok* szövegében. Ez főként a negyedik részben fordul elő, ahol Blackstone gyakran érvel amellyel, hogy az Angliában kialakult büntetőjogi törvények igazságosak és ésszerűek. Ez abban a példában is tetten érhető, amikor a nemrég a bírói székbe emelt Blackstone közvetlenül felülbírált Lord Mansfieldet a *Perrin kontra Blake*²⁵ ügyben. Blackstone ebben az esetben a szabály védelmében részben abból az általános nézetéből fakadt, hogy a common law-t olyan rendszernek tekinti, amely az ész és a józan ész elvei alapján alakult ki.

²⁴ Blackstone (ibid) I 48-52

²⁵ Prest, W, *William Blackstone: Law and Letters in the Eighteenth Century*, Oxford University Press, Oxford, 268. o.

Blackstone szerepe a jogi oktatás javulásához vezetett vagy sem?

Lényeges megjegyezni, hogy a *Kommentárok* kiadása előtt a jogrendszer nem volt világosan kifejtve és a széles és laikus közönség számára nem volt hozzáférhető. Ez volt az a hiányosság, amelyet a Blackstone előadásaival párhuzamosan megjelent mű betölteni hivatott. A homályosság és a zűrzavar a common law kodifikációjának hiányából is adódott, mivel a common law nagymértékben a precedensekre támaszkodott, és ezért hagyományosan ellenállt az egyértelmű kodifikációnak.²⁶

A mű akkori sikere ellenére számos különböző forrásból olyan kritikák jelentek meg, amelyek megkérdőjelezték a mű hosszú távú örökségét. Amint azt korábban már tárgyaltuk a mű azon tendenciája kapcsán, hogy a meglévő intézmények apológiájává vált. Emellett olyan írótól is kapott kritikát, mint Jeremy Bentham, akinek 1776-ban megjelent *Fragment on Government* című műve Blackstone elemzését támadta. Ezt azonban nagyrészt a *Commentaries* bevezető része alapján tette, amely a kormányzás természetéről szól általában, nem pedig a fő mű, a jog egészének kifejtése alapján.²⁷ Ezt leszögezve, a benthamista kritika olyan, Blackstone-on belüli hagyományos nézetekkel szembeni kihívásokra is épült, mint az angol rendszer közvetlenül Istentől való levezetése.²⁸ Az ilyen elképzelések - inkább csakúgy, mint a királyok isteni jogának kapcsolódó koncepciója - hosszú távon megkérdőjelezhetőnek bizonyultak, és nyilvánvaló intellektuális kihívásoknak voltak kitéve. Ez ismét különösen igaz volt az angol rendszer hallgatólagos elutasítására az amerikai függetlenségi háború során. Ami tulajdonképpen ahhoz vezetett, hogy míg Blackstone munkássága növelte a tudást, addig

²⁶ Holdsworth, W.S., "Sources and Literature of English Law", 1 v. Oxford: Clarendon Press, 155-160. o1925.,

²⁷ Bentham, J., *A fragment on government*, Cambridge University Press, Cambridge, p1988.,vii.

²⁸ Bentham, J. (ibid.), 58. o.

bizonyos mértékig előítéletei enyhíthették, idővel nagyobb és mélyebb hatást gyakorolva.

A vita nagy megosztottsága a Blackstone örökségének kérdésén alapul Angliában és az Egyesült Államokban egyaránt. Az utóbbi esetben munkássága óriási hatással volt, és segítette az amerikai jogrendszer fejlődését. Erre példaként az egyik egymást követő vincellér professzor, William Searle Holdsworth azzal érvelt, hogy ha a *Kommentárok* nem íródtak volna meg abban az időszakban, amikor íródtak, akkor Holdsworth-nek kétségei vannak afelől, hogy az USA és más angol nyelvű országok "ilyen egyetemesen átvették volna" a common law rendszert.²⁹ Ez tehát a könyv³⁰ egyik legnagyobb történelmi jelentősége. Ezen kívül Daniel Boorstin történész kijelentette, hogy az amerikai intézmények beszámolójához a Biblián kívül csak a *Kommentárok* járultak hozzá ilyen nagymértékben.³¹ Ennek megfelelően egy évtizeddel a Függetlenségi Nyilatkozat előtt az amerikaiak tisztában voltak azzal, hogy "mi" az, amit "megőrzés".³² Éppen ellenkezőleg, Lucas például kritikusnak tűnik Blackstone munkájával szemben, kiemelve a vita megosztottságát.³³ Lucas azt állítja, hogy Blackstone nem érte el egyik célját, amely a jogi szakma átalakítása volt, mint a "kiváltságos osztály előjoga".³⁴ Ennek megvan a létjogosultsága, mivel különböző úriemberek nem szereztek formális jogi képzést, hogy javítsák helyzetüket a brit társadalomban.³⁵

²⁹Holdsworth, W.S. (1928), "Blackstone, Sir William, Sir William Seale Holdsworth", Oregon Law Review, VII. kötet, 1927-1928, 157. o.

³⁰ Holdsworth, W.S. (1928), Ibid, valamint az a tény, hogy Blackstone a *Commentaries* talált egy "jogi irodalom", és ő volt az első, aki azt javasolta, hogy az angol jogot tanítsák az egyetemen. 157. és 160. o.

³¹ Boorstin, D, *A jog titokzatos tudománya*, Előszó a Beacon Press kiadásához.

³² Ibid., Előszó a Beacon press kiadásához.

³³ Blackstone and the Reform of the Legal Profession", The English Historical Review, (77304) p. 461

³⁴ Lucas, P (1962) "Blackstone and the Reform of the Legal Profession", The English Historical Review,

(77304) , pp.486-487.

³⁵ Lucas, P, Ibid., 487. o.

A Blackstone-nak a jogi szakmához és annak oktatási aspektusához való általános hozzájárulása szempontjából egy másik szempontnak magának a bírói testület tagjaként betöltött közvetlen szerepének értékelését is magában kell foglalnia. Ezen a téren - bár nem feltétlenül "briliáns bírónak" tekintik - Blackstone-t képes és egyenes, tanult, lelkiismeretes és pártatlan bíróként ábrázolják.³⁶ Emellett Blackstone-nak kiváló memóriája volt, mert amit elolvasott, azt azonnal megemésztette, és soha nem felejtette el.³⁷ Ebben az értelemben a jog és annak történelmi fejlődésének enciklopédikus ismerete, valamint a jogi hagyományok és azok döntő fontosságának mély érzékelése a jog egészét tekintve a politeia egészét tekintve központi szerepet játszott Blackstone bírói munkájában. Ezt nem szabad elválasztani munkásságának többi részétől a jogi szférához és annak szélesebb körű fejlődéséhez való hozzájárulásának átfogó értékelése szempontjából.³⁸

³⁶ Odgers, W (1957) "Sir William Blackstone" , The Yale Law Journal 28 (6), 552. o.

³⁷ Ibid. 552

³⁸ Alschuler, A, "Sir W. Blackstone and the shaping of American Law", 3. o., megállapítja, hogy bár

Blackstone írásait tisztelték, jellemét megvetés övezte. Ez volt az a központi tényező, amely meghatározta, hogy döntései fellebbezéskor gyakrabban fordultak vissza, mint ugyanazon bíróság bármely más bírójának döntései.

Blackstone előadásai jelentősek, de miért nem folytatódtak halála után?

Blackstone előadásai rendkívül jelentős mérföldkőnek számítanak a jogtörténetben. Az 1753. július 3-ánrd bejelentett döntése előtt, hogy Lord Mansfield égisze alatt hozza létre őket, ilyen előadásokra még nem volt példa a világon.³⁹ Nyilvánvalóan sikerült kielégíteniük a korabeli igényeket, hiszen óriási népszerűségnek örvendtek, és hozzájárultak ahhoz, hogy Blackstone-t az oxfordi jogtudomány első vinerianus professzorává nevezték ki. Ma már könnyű alábecsülni, hogy mennyire újszerűek és úttörőek voltak akkoriban. Ez azért van így, mert az ilyen előadások és a belőlük kikristályosodott írások túlnyomó többsége a polgári joggal, nem pedig a common law-val foglalkozott. Ez azért van így, mert a common law az idők során a precedensek felhalmozódása és összesítése révén meglehetősen organikusan fejlődött.

Ugyanakkor az előadások Blackstone halála után sem folytatódtak, ami kérdéseket vet fel hosszú távú örökségével és magának az előadásoknak a természetével kapcsolatban, hogy képesek-e hosszú távú és fenntartható hatást gyakorolni. Ennek egyik központi oka vitathatatlanul az a tény, hogy Blackstone megközelítése alapvetően akadémiai jellegű volt. Ez nyilvánvalóan nem zárta ki, hogy még életében nagy népszerűségnek és sikernek örvendett az előadások népszerűsítése. De megközelítését talán túl mélynek és túlságosan tiltó jellegűnek tekintették ahhoz, hogy hosszú távú befolyását a nem jogi területre szakosodott laikusok általános műveltségét illetően fenntartsa. Blackstone nyíltan "akadémikus magyarázóként" jellemezte magát,⁴⁰ és bár ez azzal az előnnyel járt, hogy lehetővé tette számára a jogrendszer megértését a

³⁹ Holdsworth, W.S. (1932). "Blackstone és kommentárjainak néhány aspektusa". Cambridge Law Journal (Cambridge University Press) 4 (3).

⁴⁰ Lucas, P (1962) "Blackstone and the Reform of the Legal Profession", The English Historical Review, (77304) p. 461.

nagy mélység. Vitathatóan ez vezetett ahhoz is, hogy megközelítése és munkássága idővel kissé háttérbe szorult. Doolittle például azt állítja, hogy a blackstoni elemzés erősen akadémikus hangvétele hajlamos volt arra, hogy zavart keltsen a munka későbbi értékelésében.⁴¹

A Blackstone-előadások posztumusz hosszú élettartamának kérdésében szerepet játszott az is, hogy Blackstone gyakran hajlamos volt a kortársakkal való ellentétre és konfliktusra. Ez volt a helyzet például Jeremy Benthammal. Ez a Thomas Randolph-fal⁴², az egyetem alkancellárjával a Clarendon Press adminisztrációjának reformkísérleteiről folytatott levélváltásából is kitűnik. Blackstone azzal vádolja Randolphot, hogy "hauteurral, hanyagsággal [és] udvariatlansággal" kezelte őt és a vérségi preferencia tágabb kérdését.⁴³ Emellett talán az egyik fő oka annak, hogy Blackstone halála után nem folytatódtak az előadások, az volt, ahogyan a műve a kor sajátos miliójében felépült. Annak ellenére, hogy átható hatásuk még a születőben lévő USA-ra is kiterjedt, és hogy befolyásolták a Függetlenségi Nyilatkozat megírását. Nagyrészt "kifejezetten a tizennyolcadik századi Anglia földesurai, kereskedői és joghallgatói számára lettek összeállítva".⁴⁴ Ez tehát természetesen korlátozta a hatókörüket. Különösen azért, mert egy olyan jogrendszer, amely nagymértékben precedenseken és nem rögzített kodifikáción alapul, állandó változásban van.

⁴¹ Doolittle, I, *Sir William Blackstone and his Commentaries*, University of Virginia, Charlottesville:VA, 2001, 101. o.

⁴² 1701-1783.

⁴³ Heaney, H (1957) "The Letters of Sir William Blackstone (1723-1780)", *American Journal of Legal History* (Temple University), 1 (4), 365. o.

⁴⁴ Boorstin, D, *The mysterious science of the law: an essay on Blackstone's Commentaries*, Chicago University Press, Chicago, 1941, p.5.

Ez természetesen ahhoz vezetett, hogy a XIX. században az egymást követő írók megváltoztatták az angol jogrendszerről szóló fejtegetéseiket. Ez tehát mind a politikában⁴⁵, mind a jog fejlődésében bekövetkezett átmenetekre hangolt, hogy alkalmazkodjon az ipari forradalom következtében hatalmas mértékben megváltozott társadalomhoz. Az egyik központi analógia, amelyet maga Blackstone teremtett "A jog tanulmányozásáról" című nyitóelőadásában, az a gondolat volt, hogy munkája inkább egy geográfus módjára a jogrendszer térképét kívánta megalkotni. William Jones az 1781-es *Esszé az óvadékjogról* című művében azt állította, hogy Blackstone kommentárjai a legpontosabb és legvonzóbb vázlat, amelyet valaha is megjelenítettek bármely emberi tudományról.⁴⁶ Azonban - teszi hozzá Jones - nem képesek egyedül egy jogász megformálására, és ennek az érvelésnek a bizonyítására egy nagyon kellemes összehasonlítást ad. Azt mondja, hogy ahogyan egy általános világtérkép nem tud geográfust alkotni, úgy Blackstone kommentárjai önmagukban nem tudnak jogászt alkotni.⁴⁷ Ebből következik, hogy ezeket bizonyos mértékig kiszorították a későbbiekben más szerzők által készített művek.

⁴⁵ nevezetesen a lakosság egyre nagyobb számban történő választójoggal való felruházása, különösen 1867-

ben 1832, és 1884-ben.

⁴⁶ Idézi: Milsom, S. (ibid.), 206. o.

⁴⁷ Idézi: Milsom, S. (ibid.), 206. o.

Következtetés

Ez a cikk Blackstone előadásainak, írásainak és reformjainak hátterét vizsgálta. Ezután azt vizsgálta, hogy Blackstone kommentárjai jók-e, valamint jogfilozófiáját. Ezután áttért annak megvitatására, hogy Blackstone hozzájárulása jelentős szerepet játszott-e a jogi oktatás javításában. Végül a cikk megvizsgálta, hogy milyen lehetséges okok miatt nem folytatódtak előadásai a halála után. **Ezért joggal állapítható meg, hogy William Blackstone munkásságának hosszú távú öröksége a jogi reform területén vegyes képet mutat. Sok tekintetben teljesen újszerű megközelítéseket teremtett a joggal kapcsolatban, és olyan módon kodifikálta és tisztázta azt, amely mind törekvésében, mind terjedelmében különbözött a precedensek és elődök törekvéseitől.** Blackstone elegánsan megírt *Kommentárjai például a jog egészének alapvető vázszerkezetét* igyekeztek felvázolni. Aláosztások és magyarázatok útján, hogy a különböző összetevők hogyan álltak össze és hogyan fejlődtek történelmileg. Egy másik példa Blackstone előadásai, amelyeket a jogtörténet rendkívül jelentős mérföldkövének tartanak, és amelyek nyilvánvalóan sikerrel töltötték be a korabeli igényeket, hiszen óriási népszerűségnek örvendtek, és hozzájárultak ahhoz, hogy Blackstone-t az Oxfordi Egyetem első vineriánus jogászprofesszorává nevezték ki.

Másrészt, bizonyos szempontból az alkalmazott megközelítést paradoxonná tette az angol szokásjog természete és a precedensekre való nagyfokú támaszkodás. Ez a *kommentárjaiban* kifejezetten kifejezésre jut, amikor Blackstone azt a hagyományos nézetet képviseli, hogy az uralkodó nem tévedhet anélkül, hogy rosszindulatú tanácsadók, például "gonosz miniszterek" ne vezetnék félre. Ez összefügg azzal is, hogy Blackstone nézeteinek nagy része alapvetően konzervatív jellegű, ugyanakkor az a mód, ahogyan hatalmas befolyásra tett szert az

Amerikai Nyilatkozat megírásakor, a

Függetlenség. Ez arra készítette Boorstint, hogy a *Commentaries-t a Biblia* mellett Amerika legjelentősebb könyvének nyilvánítsa. Ez tehát a másik nagy paradoxon, ami magát a művet illeti, és azt, ahogyan a kortársak és az azt követő évtizedek emberei fogadták és értelmezték. Mint már tárgyaltuk, bár előadásai jelentősek voltak, halála után nem maradtak fenn. Ezért elsősorban két tényező volt felelős: először is az, hogy Blackstone megközelítése vitathatatlanul alapvetően akadémikus volt, valamint antagonistája jelleme, amely konfliktusokat okozott olyan vezető személyiségekkel, mint Jeremy Bentham és Thomas Randolph. Az a tény, hogy a korszakot a folyamatos fejlődés jellemezte, azt jelentette, hogy idővel Blackstone munkáját a jogértelmezőknek aktualizálniuk kellett. Ez elengedhetetlen volt ahhoz, hogy alkalmazkodni tudjanak az átalakulásokhoz, különösen az iparosodáshoz, amely alapvető társadalmi és jogi viszonyokat változtatott meg.

Bibliográfia

Könyvek:

- Bentham, J., *A fragment on government*, Cambridge University Press, Cambridge, 1988.
- Blackstone, W, *An analysis of the laws of England*, Clarendon Press, Oxford, 1771.
- Blackstone, W, *A Discourse on the Study of the Law*, Clarendon Press, Oxford, 1758.
- Blackstone, W és Burn, R, Williams, J (szerk.), *Commentaries on the laws of England: in four books*, A. Strahan and T. Cadell, London, 1787, 9th. kiadás.
- Boorstin, D, *The mysterious science of the law: an essay on Blackstone's Commentaries*, Chicago University Press, Chicago, 1941.
- Doolittle, I, *William Blackstone, A Biography*, Ian Doolittle, Bunch Lane, Halmere, Surrey.
- Doolittle, I, *Sir William Blackstone and his Commentaries*, University of Virginia, Charlottesville:VA, 2001.
- Milsom, S, *Studies in the history of common law*, Continuum International, London, 1985.
- Milsom, S.F.C., Blackstone teljesítményének természete: A Selden Society előadása, amelyet 1980. május 31-én Oxfordban a Pembroke College-zal közösen tartott Blackstone kétszázadik születésnapja alkalmából, 1923.
- Philip, I.G., *William Blackstone és az Oxford University Press reformja in the XVIIIenth century*, Oxford Bibliographical Society ; Új sorozat, v. 7
- Prest, W, *Blackstone mint ügyvéd*: London: Selden Society, 2010, Selden Society lectures, 2007.
- Prest, W, *William Blackstone: Law and Letters in the Eighteenth Century 1744-1780*, Oxford University Press, Oxford, 2008.

Folyóiratok

- Alschuler W, A, "Sir William Blackstone és az amerikai jog formálása", New Law Journal NLJ144 július 896,011994.
- Heaney, H (1957) "The Letters of Sir William Blackstone (1723-1780) , American Journal of Legal History (Temple University), (14)
- Holdsworth, W.S. (1928), "Blackstone, Sir William, Sir William Seale Holdsworth", Oregon Law Review, VII. kötet, 1927-1928.
- Holdsworth, W.S. (1932), "Some Aspects of Blackstone and His Commentaries". Cambridge Law Journal (Cambridge University Press) (43)
- Holdsworth, W.S., "Sources and Literature of English Law", 1 v. Oxford: Clarenton Press 1925.
- Lemmings, D, "Blackstone és a jog reformja az oktatás által: Law and History Review, Vol. 16, No. 2, University of Illinois Press for the American Society for Legal History.
- Lucas, P, (1962) "Blackstone and the Reform of the Legal Profession", The English Historical Review, (77304).
- Lemmings, D, "Blackstone és a jog reformja az oktatás által: Law and History Review, Vol. 16, No. 2 (Summer, 1998), University of Illinois Press for the American Society for Legal History.
- Mersky Source, R. M., "A Bibliography of Articles on Blackstone Author(s)", The American Journal of Legal History, Vol. 3, No. 1 (Jan., 1959), (Temple University).
- Odgers, W, (1957) "Sir William Blackstone" , The Yale Law Journal 28 (6)
- Prest, W, "Blackstone, Sir William (1723-1780)", *Oxford Dictionary of National Biography*, Oxford University Press, 2004.